

GERÇEK USULDEN BASİT USULE GEÇİŞE İLİŞKİN 93 NO'LU GVK SİRKÜLERİ YAYIMLANDI

ÖZET : 6322 sayılı Yasa ile yapılan düzenlemeyle basit usulde vergilendirilen mükelleflerin gerekli koşulları sağlamaları durumunda basit usulü tekrar geçebilmelerine olanak sağlayan ve GVK'nın Geçici 81. Maddesinde iki yıllık sürenin 1 Ocak 2012'de başlayacağını belirtilen bu uygulama sonucunda 1 Ocak 2014 tarihinden itibaren basit usule geçişler başlayabileceğinden "basit usule nasıl geçilebileceğine" ilişkin açıklamaların yer aldığı 93 No'lu GVK Sirküleri yayımlandı.

6322 sayılı Yasa ile daha önceden basit usulden yararlanma hakkını kaybedenlerin bir daha hiçbir şekilde basit usulde vergilendirilemeyeceklerine ilişkin kuralda değişiklik yapılarak, gerekli koşulları sağlamaları halinde iki yıl sonra tekrar basit usule dönüş olanağı getirilmişti. 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 46'ncı maddesinin basit usulde ticari kazancın tespitine ilişkin olarak 7'nci ve 8'inci fıkraları aşağıdaki düzenleme yer almaktadır.

"Madde - 46

...
(Ek fıkra: 31/5/2012 - 6322/7 md.) Gerçek usulde vergilendirilmekte iken işini terk eden mükellefler ile basit usulün şartlarını kaybedenlerden gerçek usulde vergilendirilmeye başlamadan önce işini terk eden mükellefler, terk tarihini takip eden yılın başından itibaren iki yıl geçmedikçe basit usule dönemezler. Bu hüküm, işin eş veya çocuklara devri halinde de uygulanır.

(Ek fıkra: 31/5/2012 - 6322/7 md.) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir."

Yukarıdaki hüküm uyarınca konuya ilişkin düzenlemelere 27/7/2012 tarihli ve 28366 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 283 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinde yer verilmişti.

Ayrıca GVK'nın Geçici 81'inci maddesinde, bu değişiklikle ilgili olarak "**46 ncı maddenin altıncı ve yedinci fıkralarında yer alan şartların tespitine 1/1/2012 tarihinden itibaren başlanır.**" düzenlemesi yer almaktadır.

Dolayısıyla 6322 sayılı Yasa ile düzenleme ile başlayan yeni dönemde tekrar basit usule dönüş 1 Ocak 2014 tarihinden itibaren mümkün olabilecektir. Bu nedenle Gelir İdaresi Başkanlığı'nın internet sitesinde 18/12/2013 tarihinde yayımlanan 93 (2013-8) sayılı Gelir Vergisi Sirkülerinde, 1 Ocak 2014 tarihinden itibaren başlayacak süreç ile ilgili açıklamalar yapılmıştır. Yapılan açıklamalar aşağıdaki gibidir:

1. Vergi dairesine yazılı talepte bulunma süresi ve vergi dairesince yapılacak işlemler

Basit usule tabi olmanın genel şartları aşağıdaki gibidir.

1. Kendi işinde bilfiil çalışmak veya bulunmak (işinde yardımcı işçi ve çırak kullanmak, seyahat, hastalık, ihtiyarlık, askerlik, tutukluluk ve hükümlülük gibi zaruri ayrılmalar dolayısıyla geçici olarak bilfiil işinin başında bulunmamak bu şartı bozmaz. Ölüm halinde iş sahibinin dul eşi veya küçük çocuklar, namına işe devam bulunduğu takdirde, bunların bilfiil işin başında bulunup bulunmamlarına bakılmaz).

2. **(Değişik: 22/7/1998 - 4369/32 md.)** İşyeri mülkiyetinin iş sahibine ait olması halinde emsal kira bedeli, kiralananmış olması halinde yıllık kira bedeli toplamı büyükşehir belediye sınırları içinde 2.300.000.000 lirayı **(5.300 TL)**, diğer yerlerde 1.700.000.000 lirayı **(3.700 TL)** aşmamak.¹

3. Ticari, zirai veya mesleki faaliyetler dolayısıyla gerçek usulde Gelir Vergisine tabi olmamak.

¹ve ²Bu fıkra da bulunan ve 4369 sayılı Kanunla yıllık kira bedeli toplamı büyükşehir belediye sınırları içinde 420 milyon lira, diğer yerlerde 300 milyon lira olarak getirilen ve mükerrer 123 üncü madde gereğince yükseltile maktu had ve tutarlar aynen bırakılmış, daha sonra 31/12/2012 tarihli ve 28514 (4.Mükerrer) sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Maliye Bakanlığının (Seri No: 284) Tebliği ile 2013 takvim yılında uygulanmak üzere getirilen miktar metne parantez içinde siyah puntuyla işlenmiştir.

Basit usule tabi olmanın özel şartları aşağıdaki gibidir.

1. Satın aldıkları malları olduğu gibi veya işledikten sonra satanların yıllık alımları tutarının 34.000.000.000 lirayı (**75.000 TL**) veya yıllık satışları tutarının 47.000.000.000 lirayı (**110.000 TL**) aşmaması,
2. 1 numaralı bentte yazılı olanların dışındaki işlerle uğraşanların bir yıl içinde elde ettikleri gayri safi iş hasılatının 17.000.000.000 lirayı (**37.000 TL**) aşmaması,
3. 1 ve 2 numaralı bentlerde yazılı işlerin birlikte yapılması halinde yıllık satış tutarı ile iş hasılatı toplamının 34.000.000.000 lirayı (**75.000 TL**) aşmaması,²

Bu şartları taşıyan gerçek usule tabi mükellefler, bu şartın gerçekleşmesini izleyen yılın Ocak ayının başından otuz birinci günü akşamına kadar yazılı olarak bağlı buldukları vergi dairesine başvurmaları halinde basit usulde vergilendirmeye geçebileceklerdir.

Diğer taraftan bu mükelleflerden aşağıda sayılan faaliyetlerde bulunanlar basit usulde vergilendirilememektedirler.

1. Kollektif şirket ortakları ile, komandit şirketlerin komandite ortakları;
2. İnkazat işleriyle uğraşanlar;
3. Sarraflar ile kıymetli maden ve mücevherat alım satımı ile uğraşanlar;
4. Gelir Vergisi Kanunu'nun 94'üncü maddesinin birinci fıkrasında sayılan kişi ve kurumlara karşı inşaat ve onarma işini taahhüt edenler ile bu mükelleflere karşı derece derece taahhütte bulunanlar.
5. Sigorta prodüktörleri;
6. Her türlü ilan ve reklam işleriyle uğraşanlar veya bu işlere tavassut edenler;
7. Gayrimenkul ve gemi alım satımı ile uğraşanlar;
8. Tavassut işi yapanlar (dayıbaşılar hariç);

9. Maden işletmeleri, taş ve kireç ocakları, kum ve çakıl istihsal yerleri, tuğla ve kiremit harmanları işletenler;
10. Şehirlerarası yük ve yolcu taşımacılığı yapanlar ile treyler, çekici ve benzerlerinin sahip veya işleticileri; (Yapısı itibariyle sürücüsünden başka ondört ve daha aşağı oturma yeri olan ve insan taşımaya mahsus motorlu kara taşıtları ile yolcu taşıyanlar hariç);
12. Maliye Bakanlığınca teklif edilen ve Bakanlar Kurulunca kararlaştırılan iş grupları, sektörler, il ve ilçeler, büyükşehir belediyeleri dahil olmak üzere il ve ilçelerin belediye sınırları(mücavir alanlar dahil) belediyelerin nüfusları,yörelere itibariyle veya sabit bir işyerinde faaliyette bulunup bulunmadığına göre gerçek usulde vergilendirilmesi gerekli görülenler

Diğer taraftan bu maddenin verdiği yetkiye istinaden 95/6430 sayılı BKK ile aşağıda belirtilen mükelleflerin de basit usulde vergilendirilemeyecekleri belirtilmiştir.

“Karar

Madde 1 _ Büyükşehir belediyesi olan illerin (Erzurum ve Diyarbakır, Sakarya ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile Büyükşehir Belediyesi sınırları içerisine alınan yerlerden, yeni bağlanan mahallelerle birlikte 2000 yılı genel nüfus sayımındaki nüfusu 30.000'den az olan yerler hariç), mücavir alan sınırları dahil olmak üzere büyükşehir belediye sınırları içinde aşağıda belirtilen faaliyetleri yapan mükellefler 1 Mayıs 1995 tarihinden itibaren gerçek usulde vergilendirilirler.

- Her türlü emtia imalatı ile uğraşanlar,
- Her türlü emtia alım-satımı ile uğraşanlar,
- İnşaat ile ilgili her türlü işlerle uğraşanlar,
- Motorlu taşıtların her türlü bakım ve onarım işleriyle uğraşanlar,
- Lokanta ve benzeri hizmet işletmelerini işletenler,
- Eğlence ve istirahat yerlerini işletenler,”

1 Ocak 2012 tarihi dikkate alınarak bu koşulları taşıyan ve gerçek usulden basit usule geçmeye ilişkin olarak bağlı buldukları vergi dairesine bir dilekçe ile başvuruda bulunanların mükellefiyet şekli, **Ocak ayı başından itibaren basit usul olarak tesis edilecektir.** Başvuruda bulunan mükelleflerin 2013 takvim yılına ilişkin alış, satış ve/veya hasılat tutarları dışındaki şartları taşıyıp taşımadığı kontrol edilecektir. 2013 takvim yılına ilişkin alış, satış ve/veya hasılat tutarlarının kontrolünün ise beyanname verilmesinden sonra yapılacağı tabiidir.

Vergi daireleri mükellefiyet tespitine yönelik çalışmaları öncelikle tamamlayacaklardır. Mükellefiyet şekli değiştirilen mükelleflerin, söz konusu şartları taşımadığının vergi dairelerince tespit edilmesi halinde, basit usulde mükellefiyetin tesis edildiği Ocak ayı başı itibariyle gerçek usulde vergilendirilmelerine devam edilecek olup, gerçek usulde vergilendirmeye ilişkin yükümlülüklerini yerine getirmeyenler hakkında cezalı işlem yapılacağı tabiidir.

2. Gerçek usulden basit usule geçecek mükelleflerin amortisman uygulaması

6/12/1998 tarihli ve 23545 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 215 Seri No'lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinin 32'nci paragrafında, basit usulde vergilendirilen mükelleflerin kullandıkları sabit kıymetleri gider yazamayacakları ve amortisman tabi tutamayacakları belirtilmiştir.

Konu ile ilgili açıklamaların yapıldığı 30/12/1999 tarihli ve 23922 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 230 Seri No'lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinde ise basit usulde vergilendirilen mükelleflerin taşıt ve diğer sabit kıymetlerini satmaları dolayısıyla fatura düzenleme yükümlülüklerinin bulunmadığı, bu mükelleflerce yapılan taşıt satışının noter satış sözleşmesi ile diğer sabit kıymet satışlarının ise gider pusulası düzenlenerek tevsik edilmesinin mümkün bulunduğu açıklanmıştır.

Gerçek usulden basit usule geçecek mükellefler, basit usulde vergilendirmeye başladıkları tarih itibariyle ellerinde bulunan sabit kıymetleri için amortisman uygulaması ve belge düzeni yönünden 215 ve 230 Seri No'lu Gelir Vergisi Genel Tebliğlerinde belirtilen esaslar dahilinde işlem yapacaklardır.

3. Diğer Hususlar

- İşe başlanılan yıla ilişkin kıst dönem, iki yıllık süre hesabında dikkate alınacak olup, kıst dönemde ve takip eden dönemde elde edilen alış, satış ve/veya hâsılat tutarları Gelir Vergisi Kanununun 48 inci maddesinde yer alan ilgili yıl hadleri ile karşılaştırılacaktır.
- Gerçek usulde vergilendirildiği veya vergilendirilmesi gerektiği faaliyetini 1/1/2012 tarihi ve sonra terk eden mükellefler terk tarihini takip eden yılın başından itibaren iki yıl geçmedikçe basit usulden yararlanamayacaklardır.
- Gerçek usulden basit usule geçecek mükelleflerin gerçek usuldeki ticari kazançlarının, işletme hesabı esasına göre veya bilanço esasına göre tespit edilmesinin bir önemi bulunmamaktadır.

Söz konusu Gelir Vergisi Kanunu 93 numaralı Sirküleri ekte yer almaktadır.

Saygılarımızla...

Vergilendirmede gerçek usulden basit usule geçme

T.C.
MALİYE BAKANLIĞI
Gelir İdaresi Başkanlığı

Gelir Vergisi Sirküleri/93

Konusu	: Vergilendirmede gerçek usulden basit usule geçme
Tarihi	: 18/12/2013
Sayısı	: GVK-93/2013-8/ Basit Usulde Vergilendirme-11
İlgili olduğu maddeler	: Gelir Vergisi Kanunu Madde 46, 47, 48,51 ve Geç.Mad.81
İlgili olduğu kazanç türleri	: Gerçek ve Basit Usulde Ticari Kazançlar

1. Giriş

31/5/2012 tarihli ve 6322 sayılı Kanunla yapılan düzenlemeyle, gerçek usulde vergilendirilen mükelleflerden, belirli şartları sağlayanlara basit usule geçme imkânı tanınmıştır.

Konu ile ilgili usul ve esaslara, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 46 ncı maddesinin son fıkrasında yer alan; "*Bu maddenin uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.*" hükmü uyarınca, 27/7/2012 tarihli ve 28366 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 283 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinde yer verilmiştir.

Konuya ilişkin ilave açıklamalar bu Sirkülerin konusunu oluşturmaktadır.

2. Vergi dairesine yazılı talepte bulunma süresi ve vergi dairesince yapılacak işlemler

Gelir Vergisi Kanununun 47 nci maddesinde yazılı şartları topluca taşıyan ve arka arkaya son iki yıl alış, satış ve/veya hâsılat tutarlarının her biri aynı Kanunun 48 inci maddesinde yazılı hadlerden düşük olan gerçek usule tabi mükellefler, bu şartın gerçekleşmesini izleyen yılın Ocak ayının başından otuz birinci günü akşamına kadar yazılı olarak bağlı buldukları vergi dairesine başvurmaları halinde basit usulde vergilendirmeye geçebileceklerdir.

Söz konusu mükelleflerin, anılan Kanunun 51 inci maddesinde belirtilen faaliyetlerde bulunmaması ve diğer şartları da topluca taşımaları gerekmektedir.

Gerçek usulden basit usule geçmeye ilişkin olarak bağlı buldukları vergi dairesine bir dilekçe ile başvuruda bulunanların mükellefiyet şekli, Ocak ayı başından itibaren basit usul

olarak tesis edilecektir. Başvuruda bulunan mükelleflerin 2013 takvim yılına ilişkin alış, satış ve/veya hasılat tutarları dışındaki şartları taşıyıp taşımadığı kontrol edilecektir. 2013 takvim yılına ilişkin alış, satış ve/veya hasılat tutarlarının kontrolünün ise beyanname verilmesinden sonra yapılacağı tabiidir.

Vergi daireleri mükellefiyet tespitine yönelik çalışmaları öncelikle tamamlayacaklardır. Mükellefiyet şekli değiştirilen mükelleflerin, söz konusu şartları taşımadığının vergi dairelerince tespit edilmesi halinde, basit usulde mükellefiyetin tesis edildiği Ocak ayı başı itibariyle gerçek usulde vergilendirilmelerine devam edilecek olup, gerçek usulde vergilendirmeye ilişkin yükümlülüklerini yerine getirmeyenler hakkında cezalı işlem yapılacağı tabiidir.

Örnek: Gerçek usulde vergilendirilen mükellef (A)'nın 2012 ve 2013 takvim yıllarına ait alış ve satış tutarlarının her ikisi de Gelir Vergisi Kanununun 48 inci maddesinde yer alan hadlerin altında gerçekleşmiştir. Mükellef (A), anılan Kanunun 51 inci maddesinde sayılan faaliyetlerde bulunmamakta olup, basit usule tabi olmaya ilişkin tüm şartları taşımaktadır.

Mükellef (A), 27/1/2014 tarihli dilekçesi ile bağlı olduğu vergi dairesine başvurarak 1/1/2014 tarihinden itibaren basit usulde vergilendirilme talebinde bulunmuştur. Mükellef (A)'nın mükellefiyeti, talebi üzerine 1/1/2014 tarihinden itibaren basit usul olarak tesis edilecektir.

Diğer taraftan, gerçek usulden basit usule geçmeye ilişkin şartları ve basit usulde vergilendirmenin diğer şartlarını topluca taşıdığı halde izleyen yılın Ocak ayının başından otuz birinci günü akşamına kadar basit usulde vergilendirmeye geçmek için yazılı olarak başvuruda bulunmayan gerçek usule tabi mükelleflerin, kendi istekleri ile gerçek usulde vergilendirmeyi seçtikleri kabul edilerek bu usulde vergilendirilmelerine devam edilecektir.

3. Gerçek usulden basit usule geçecek mükelleflerin amortisman uygulaması

6/12/1998 tarihli ve 23545 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 215 Seri No'lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinin 32 nci paragrafında, basit usulde vergilendirilen mükelleflerin kullandıkları sabit kıymetleri gider yazamayacakları ve amortisman tabi tutamayacakları belirtilmiştir.

Konu ile ilgili açıklamaların yapıldığı 30/12/1999 tarihli ve 23922 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 230 Seri No'lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinde ise basit usulde vergilendirilen mükelleflerin taşıt ve diğer sabit kıymetlerini satmaları dolayısıyla fatura düzenleme yükümlülüklerinin bulunmadığı, bu mükelleflerce yapılan taşıt satışının noter satış sözleşmesi ile diğer sabit kıymet satışlarının ise gider pusulası düzenlenerek tevsik edilmesinin mümkün bulunduğu açıklanmıştır.

Buna göre, gerçek usulden basit usule geçecek mükellefler, basit usulde vergilendirmeye başladıkları tarih itibariyle ellerinde bulunan sabit kıymetleri için amortisman uygulaması ve belge düzeni yönünden 215 ve 230 Seri No'lu Gelir Vergisi Genel Tebliğlerinde belirtilen esaslar dahilinde işlem yapacaklardır.

4. Diğer hususlar

-İşe başlanılan yıla ilişkin kıst dönem, iki yıllık süre hesabında dikkate alınacak olup, kıst dönemde ve takip eden dönemde elde edilen alış, satış ve/veya hâsılat tutarları Gelir Vergisi Kanununun 48 inci maddesinde yer alan ilgili yıl hadleri ile karşılaştırılacaktır.

- Gerçek usulde vergilendirildiği veya vergilendirilmesi gerektiği faaliyetini 1/1/2012 tarihi ve sonra terk eden mükellefler terk tarihini takip eden yılın başından itibaren iki yıl geçmedikçe basit usulden yararlanamayacaklardır.

-Gerçek usulden basit usule geçecek mükelleflerin gerçek usuldeki ticari kazançlarının, işletme hesabı esasına göre veya bilanço esasına göre tespit edilmesinin bir önemi bulunmamaktadır.

TÜRMOB Sirküler Rapor

